

**POLELO YA KOPANELO YA BOPHATLALATS BA DITABA E MABAPI LE HO
SAENWA HA MEMORANDAMO WA TSHEBEDISANO
KE SAPS/ DPCI LE SARS**

Tumellano ena e ntjha e ntlafatsa tshebedisano e pakeng tsa SAPS/ DPCI le SARS

Tshwane, 24 Hlakola 2023 – Tshebedisano e ntlafetseng e pakeng tsa SAPS/ DPCI (Hawks) le SARS e boetse ya fuwa morolo ka ho saenuwa ha memorandamo o motjha wa tshebedisano o phahamisang tse mabapi le phapanyetsano ka lesedi, matsholo a kopanelo le ditlhophiso tse sebetsang ka ho phethahala ho bapa le ditlhoko tsa Financial Action Task Force (FATF).

MOU ena e etsang nalane e saenilwe ka Pherekong 2023 ke Khomishenara wa Naha e leng General Fannie Masemola, Hlooho ya Naha ya DPCI, Lieutenant General Godfrey Lebeya mmoho le Khomishenara ya SARS, Mong. Edward Kieswetter.

Tumellano ena ya bohlokwa, e qadileng ho sebetsa hanghang, e tjhorisa bokgoni ba diakgente tsa naha tsa phethahatso ya molao ho ntlafatsa maiteko a ho lwantshana le manyofonyofo, ho qoba ho lefa lekgetho, ho hlatsuwa ha tjhelete mmoho le ditlolo tse ding tsa molao tsa ditjhelete mme e boela e matlafatsa mokgwatshebetso wa naha wa tsa mautlwela a tsa ditjhelete. E toboketsa boitlamo ba dihlooho tsa diakgente tsena, hara tse ding, ba ho aha le ho ntlafatsa botshepehi ba ditheo tsena ho latela wekshopo ya OECD e neng e le mabapi le Ditlolo tsa Molao tsa Lekgetho le Tshebedisano e pakeng tsa Ditheo e neng e le mane Pretoria ka Phupu 2022.

MOU e hlophisa ka molao, e ntlafatsa le ho etsa hore tshebedisano, thusano le phapanyetsano ka lesedi pakeng tsa mekga ena e meraro e tsamaye ka molao, ka sepheo sa ho phethahatsa boikarabelo le boitlamo ba melao e amehang ho latela Molao wa SARS, Molao wa SAPS kapa melao e meng ka ho qolleha, karolo ya 17F ya Molao wa SAPS, karolo ya 36 ya Molao wa FIC, karolo ya 73 ya POCA mmoho le karolo ya 34 ya PRECCA.

MOU ena e kgontsha tsena:

- Ho tlalehwa ha ditlitlebo tsa bonokwane tse mabapi le ditlolo tsa molao tsa lekgetho, ditlolo tse mabapi le manyofonyofo a amanang le bolaodi ba meedi ho netefatsa hore ho na le diphuputso tse phethahetseng le botjhotjhisi.
- Tshebedisano le karolelano ya lesedi mabapi le ditlolo tse welang tlasa dithomo tsa molao tsa mekga, ho latela se lohothwang ke karolo ya 73 ya POCA, hore ho qojwe phethaphetho ya diketsahalo le ho netefatsa boikgethelo ho tse mabapi le tshebediso ya mehlodi.
- Tshenolo ya lesedi le direkoto tse mabapi le ditheo tse jarang boikarabelo (tse kang dibanka, difeme tsa molao le tsa ditjhelete, dikhampani tsa di-inshoreense le dikhasino), jwalokaha ho laetswe ke karolo ya 36 ya Molao wa FIC, ho:
 - a. ba fumaneng kapa ba tlang ho fumana merokotso ya diketso tse seng molaong;
 - b. e sebediseditsweng kapa e ka sebedisetswang mererong ya ho hlatsuwa ha tjhelete kamoso; kapa
 - c. eo e leng karolo ya transekshene e belaetsang le/kapa e sa tlwaelehang kapa lethathama la ditransekshene tse lohothwang karolong ya 29(1)(b) e balwang mmoho le karolo ya 268 ya Molao wa FIC,
- Phihlello ya lesedi le tshwerweng ke SARS le mabapi le ditlolo tse ding tseo e seng tsa lekgetho, bolaodi ba meedi kapa manyofonyofo ho ya ka moo molao o dumellang ka teng, le
- Ho romelwa ha basebetsi setheong ka sepheo sa ho fihlella tsela ya kopanelo ya mekga e mengata ho tobana le ditlolo tsa naha tseo e leng tsa mantilha ho latela se lebelletsweng ke karolo ya 17F ya Molao wa SAPS.
- Boitlamo ba SARS ho latela se laetsweng Karolong ya 34 ya PRECCA ho tlalehela SAPS ka tsebo efe kapa efe/pelaelo efe kapa efe ya manyofonyofo, boshodu, boqhekanyetsi, ho fumana tjhelete ka ditshoso, leshano kapa tlhophisobotjha ya tokomane, ho akaretsang bokaalo ba R100 000 kapa ho feta bo etsahalang ka hare kapa kgahlano le SARS.

Mekga e itlamme ho ntlafatsa tsebo, boitsebelo le kutlwisiso ya mesebetsi ya mekga e meng ka maiteko ao sepheo ka ona e leng ho arolelana ka boitsebelo mekgahlelong

e tshwanang. Menyetla e lohothwang ya tshebedisano e mabapi le tsa diphuputso e akaretsa, hara tse ding, tsena tse latelang:

- Mekgwa ya forensiki le theknoloji ho fuputsweng ha ditlolo tsa molao tsa ditjhelete.
- Tshibollo le ntlafatso ya manollo ya bokgoni ba forensiki.
- Diphuputso tsa ditjhelete le manollo ya lesedi ho fumana dintlha tsa ditjhelete tsa tlolo ya molao.
- mekgwa ya bofuputsi twantshong ya ditlolo tsa molao tse welang tlasa dithomo tsa mekga.
- Mekgwa ya sekwalekwale ya phethahatso ya molao le pokello ya bopaki le merero e meng e amanang le tsena.

Ho etsa hore dintho di dule e le sephiri le ho phethahatsa dipehelo tsa MOU, le ho netefatsa hore ditlhoko tse ikgethang le dithomo tsa bokgoni tse itseng tsa diphuputso ka hara SAPS/DPCI le SARS di a hlokomelwa, ho tla ba le Ditlhophiso tse ka Thoko tsa Moralo wa Phethahatso ya Tshebetso, tse tlang ho ba karolo ya MOU ena.

Mekga e dumetse o theha Komiti ya Tshebetso ho buisana ka ditaba tsa leano, diphuputso le botjhotjhisi ba tsa lekgetho, bolaodi ba meedi le/kapa ditlolo tse mabapi le manyofonyofo, phumantsho ya lesedi, melao e metjha e sa tswa sebetsa, ditlhoko tse mabapi le bopaki, mekgwa ya phetiso ya tsebo le boitsebelo, le hore tse sokang di rarollwa di fetisetswe ho yona mmoho le ditaba dife kapa dife tse mabapi le ho phethahatswa ha MOU ena.

24 Hlakola 2023

Ho fumana lesedi le fetang lena, ikopanye le:

sarsmedia@sars.gov.za

SAPS: Brigadier Athlenda Mathe

DPCI: Brigadier Nomthandazo Mbambo

Sehlooho:

Khomishenara ya SARS Mong. Edward Kieswetter (ka ho le letshehadi) mmoho le Hlooho ya Naha ya DPCI, Lieutenant General Godfrey Lebeya, ba saenile MOU e pakeng tsa SARS le SAPS/ DPCI nakong eo ba neng ba le kopanong ya tekolo ya FATF mane Rabat, Morocco.